

Nro 16.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Költ Bétsben Augustusnak 23-dik napján 1793.
esztendőben.

Lengyel Ország.

Nem ok nélkül vonogatták magokat a' Lengyel király, és a' Grodnói diétának buzgóbb tagjai, B. Sievers Orosz követ által sürgettetett tellyes hatalmú delegatiónak ki rendeléséről, előre el látták ok azt, hogy az ilyen delegatió valósággal kisírtetbe fog esni, 's mindenre, a' mit a' Pétervári udvar akarand, és kívánand kéréá állani. Valósággal úgy is történt a' dolog. Juliusnak 17-dik napján neveztetett ki az Orosz követnek kemény fenyegetése után a' kívánt delegatió, és már az említett hólnapnak 22-ik napján, minden leg kisebb ki fogás nélkül helybe

hagyatott a' Pétervári udvarnak kívánsága, minden vér ontás nélkül el nyerte azt, a' mire régülta vágyakodik, t. i. a' vele határos Lengyel tartományoknak bírására. Mivel ez a' történet új epochát tsinál Európának krónikájában, és az ilyen dolgoknak tudása nemcsak gyönyörűség, hanem egyfzersmind szükséges is az emberi társaságokban: ahozképest szóról szóra ide írjuk azon egyességnek tzikkelyeit, mellyeket a' Fels. Orosz Császárné II *Katalin*, a' Gródnói diétához küldött követe B. *Sievers* által a' Lengyel közönséges társaságnak, nevezetesen a' nemzet képviselőinek által adatott, és a' mellyeket a' ki rendeltetett tellyes hatalmú delegatió, a' Lengyel királynak, és nemzetnek képében el is fogadott, és meg erősített. Ez az egyezés ekképen vagon:

„ Minthogy a' Lengyel Országi nyughatatlanságok és villongások, az Orosz Császárné ő Felsége sok rendbeli szorgalmatosságai után is, a' szomszéd tartományok bátorságának és tennességének ártalmasak lenni láttattak: mind ezen tekintetre, mind azon sok költekezéseire nézve, mellyeket azoknak el háritása végett magának okozott, kéntelen vólt a' szomszéd hatalmasságokkal égyet értvén, olly elközökről gondolkodni, mellyek által maga végét el érhesse. Ezen meg egyezésnek következése, az Orosz Császárné és Pruffiziai király ő Felsegek által, a' Lengyel fő Rendeknek által adatott magok meg határozások vala. Minthogy csak hamar azután Ország gyűlése kezdett tartatni, és abban el is végeztetett, hogy mind a' két hatalmassággal barátságosan fognak a' nevezett tárgyokról tractálni: arra való nézve ő Cs. Felsege részéről, rendkívül való követje *Sievers* úr, a' Lengyel király és közönséges társaság részéről pedig, a' Tanács, a' ministerium, és az egész uraság, következő tzikkelyekben egyeztenek meg:

1. Tz. Mától fogva örökös barátság és egyesség fog a' két Statusok között uralkodni,

és ennek meg erősítésére arra kötelezik magokat a' két alkuvó rész, hogy minden eddig való törvénytől el fognak felejtkezni, és minden villongásnak tsiráját, a' melly által t. i. ezen szinmutatás nélkül való barátság fel bontattathatna, még első fűvében meg fojtani.

2. Tz. Ezen örökös békesség kötelének nagyobb öfzve szoritatására nézve, jónak lenni találtatott mind a' két Birodalom határainak szoros meg határozása. Mellyre nézve, örökösön, és meg másolhatatlanúl által engedi a' Lengyel közönséges Társaság ö Felségének az Orosz Császárnénak, és minden utánna következő maradékainak azon környékeket, mellyeket a' földnek mutató kártyáján ezek a' linéák, avagy vonások választanak el. — Ez a' vonás *Drunántól Sengallidnak* tsútsánál kezdődik el, a' Dvina vizének bal oldalán, innen *Naroch* és *Dubraván* által, Wilna határainak hosszában *Stolpetzig*; onnan *Nieswiez*, *Pinsk*, *Kuniev*, *Wisgrodeck*, *Novagroblán* által, Gallitziának határain egész *Jóortlikig* által megyen. A' Lengyel király, és közönséges társaság, arra kötelezik magokat, hogy ezen vonás által egymástól el választatott tartományokra soha sem egyenesen, sem másképen semmi praetensiót, avagy just nem fognak magoknak tartani és formálni.

3. Tz. És nemtsak le mondanak a' Lengyel király és Rendek ezen Orosz Birodalom által el foglaltatott tartományokról, hanem ennekfelette az egész világ előtt kötelezik magokat azoknak örökös birásáért.

4. Tz. Ellenben ö Cs. Felsege is mind magára, mind maradékaira nézve, arra kötelezi magát, hogy semmi némű szin alatt nem fog valamelly just gondolni, avagy tartani Lengyel Országnek mostani birtokáira, ennekfelette azt is igiri, hogy Lengyel Országot mostani birtokában meg tartani, és bátorságossá tenni igryezni fog.

5 Tz. A' 4 ik tzikkelynek ereje által kötelesnek lenni itili magát ő Felsége arra, hogy Lengyel Országának azon constitutiójában, mellyet a' Lengyel király ő Felsége, és a' közönséges társaság mostani környűl állásaihoz képest, és a' nemzetnek kívánsága szerént, szükségesnek lenni itilend, semmi akadályt nem telen. És hogy semmit ne kételkedjenek a' felől, arra kötelezi magát, hogy nemtsak helybe fogja azon constitutiót hagyni; hanem ennekfelette a' 4 dik tzikkelyben igirt garantirozást, hogyha magok kívánni fogják, arra is ki terjelztem.

6 Tz. Minthogy mind a' két eggyező félnek az a' fel tett tzellya, hogy mind kettőjöknek jobbágyaik részeseülhessenek ezen szoros egygyességnek és barátságának gyümöltseiben, kiváliképen élelmekre, 's más egyéb szükségesekre tartozó terméseiknek, és kézei munkáik által szerzetett dolgoknak szabados egymásnak való eladása által, a' menyire t. i. az ő általok bé vétetett kereskedésbeli törvényekkel meg fog egygyezni; azt igirik egymásnak, hogy mindenkör készen fognak lenni, az ezen tárgyról való tractára.

7 Tz. Noha, a' 2 ik tzikkelyben fel jegyzetett vonás szerént, igen könnyű vólna, a' határoknak meg határozatása; mindazonáltal még is szükségesnek lenni itili a' két felséges fél, mind a' két rézfől biztosokat ki nevezni, mindeneket szorosan el rendelni, hogy az által, a' talám ezután támadható villongás el távoztattasson. Hasonlóképen biztosok fognak jövendőben ki nevezetni, hogyha a' határok miatt valamelly égyenetlenség támadna a' két eggyező félnek jobbágyai közt.

8 Tz. Azok a' R. Catholicus lakosok, a' kik a' 2 dik tzikkely szerént az Orosz Császárné ő Felsége birtoka alá fognak esni, az ő Felsége birodalmaiba bé vétetett keresztényi türedelemnek alkotmánya szerént, valamint örökségeiknek birtokában, úgy vallásoknak szabad gyakor-

lásában is meg fognak hagyattatni; és mind ön-
nőn maga, mind maradékainak képeken arra
kötelezi önnön magát ö Császári Felsége, hogy
birodalombeli jussát soha sem fogja a' Római Ca-
tholica vallásnak kárára gyakorlani.

9 Tz. Hogyha szükségesnek itiléndik a' fő
égygyező felek, ezen égygyességnek bé rekeztetése
után, újabb szövetség tételre lépni: a' végre kül-
lönös acta fog fel tételteni, mellynek őppen az
az ereje leszen, a' minémü itten szótól önna fel
vagyon jegyeztetve.

10 Tz. A' jelenvaló égygyesség máttól fogva
számláiván, hat hét alatt, sőt ha lehetőséget, előbe
is meg fog a' két égygyező fél által erősítetni,
és a' jelenvaló Ország gyűlésének actái közé in-
tattatni. — *Irattott Grodnóban, Juliusnak 13-dik
napján 1793-dik esztendőben.*

Sievers Jullus.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*A' múlt alkalmatossággal félbe szakadott hadi
Történetek historidjának folytatása.*

Juliusnak 24-dik napján 4 batalion gyalog-
sággal, vadász katonákkal, és két osztály lovas-
sággal küldötte ki *Wurmser* Generál a' *Weningi*
táborból *Hocze* G. Májort, a' *Rothi* és *Wejheri*
környéknek meg kémlelésére, és meg parantsol-
ta, hogy ha lehetséges lenne, mingyárt akkor
foglalná el *Rothot* és *Edinghofent*. E' végre reg-
geli 3 órakor ki indult *Hocze* G. M. és mind elő-
re, mind oldalaslág vigyázó katonákat küldvén
ki maga előtt, *Edinghofon* alá ment, mellyet üre-
sen találván 2 batalion gyalogság által el foglal-
tatott, az ott lévő nagy redutába, az az, föld
várba Pruszszus pattantyúsokat küldött, onnan
Rothba ment, és minthogy azt is oda hagyta az
ellenség, minden akadály nélkül el foglalta. —
Mivel pedig mintegy 4000 főből álló Frantzia-
ság telepedett le a' *Heinsfeldi* völgyön túl, e'
mellett a' *Rothi* szőlő hegyekben is sokan leselked-

tenek, leg ottan, hogy *Hocze* Gen. Májort észre vették, mind onnan, mind a' *Weiheri* redutákból keményen tüzeltek rája; mellyre nézve szükségesnek lenni ille az említett vezér a' maga népét *Edinghofen* felé vissza vonni. Ekkor mind a' *Weiherben*, mind az *Eldersheimben* lévő Frantziák ellene indultak, és rá keményen tüzeltek; de mivel *G. Hocze* seregének felét *Edinghofenbe* vissza vonta, másik felét pedig annak mezején hadi rendbe állította, nem méreszlettek rá ütni, és minnekutánna reggeltől fogva, tsak nem dél utánnig tartott volna az ágyú lövöldözés, minden vesztesége nélkül előbbi táborába vissza tért *Hocze* Generál. Az ellenség közül 7 ember taláztatott a' mezőn halva, 's kettő fogattatott el.

Következett napokon egyéb nem történt, hanem hogy a' *Rohán* hertzeg vadász batalionnyából, a' külső vigyázon történt kitsin tsatában, egygy ember lövetett agyon, és a' *Gyulai* regementéből egygy sebesített meg. — Juliusnak 27.dik napján észre vévén *Wurmser* hadi vezér, hogy az ellenség a' *Wenningen* mellett táborozó Cs. K. seregeket onnan el üzni, és a' *Neustadtba* masirozó Prullzusokat útokban meg akadályoztatni akarja; el tökéllette magában, hogy azt *Germersheim* és *Rülshheim* felől meg támadja. Ahozképest a' nevezett Generál azon éjjel két batalion gyálogsággal, és 2 osztály lovassággal maga is *Germersheimbe* ment, *Mészáros* G. Májornak pedig meg parantsolta, hogy viradtakor *Oetersheim* felé indulna, és mihelyt az ágyú lövésből észre venné, hogy ő maga, t. i. *Wurmser* Generál a' *Bellheimi* tetőkre és a' tükör hidhoz érkezett, 's ott hadi rendbe állott volna; mind az *Offenbachi* erdönél, mind *Eszingennek* határán támadná meg az ellenséget, és ha lehetne, mozdítaná ki félszékéből. Más részről olly rendelést küldött *Hocze* G. Májornak, hogy valameddig az ellenségnek mozdulását észre nem venné, addig tsak védelmezőképen tartaná magát, akkor pedig, a' mennyire lehetne, venné őket üzőbe.

Germershejmba érkezvén *Wurmser* hadi vezér, három colonnéra osztotta fel ottan lévő seregeit, az elsőt, mint avantgárdát, avagy előre járó sereget, három lovagló ágyúval, *Gyulai* regementéből való kapitánynak *Bechártnak*, a' ki azon vidéket igen jól ismerte, kormányára bízta; a' másikat *Conde* hertzegré, a' harmadikat maga mellett tartotta meg, mellynél három 18 fontos, hat 12 fontos ágyú, és két 7 fontos haubitzák valának. Az első colonné a' tükör hidon átal menvén, az az előtt fekvő tetőket elfoglalta, a' honnan könnyű volt *Rülsheimot*, és annak erdejét meg támadni. A' másik colonné *Bellheim* mellett lévő út felé jobbra tartott, és minekutánna tudára esett volna, hogy semmi ellenség nem volna ottan, a' *Bellheimi* tetőkre fel menvén, az első colonnének jobb szárnyához tsatolta magát. A' harmadik colonné, mellyet maga vezérelt *Wurmser* hadi vezér, a' tükör hid előtt rendbe állított, *Ollinger* pattantyús kapitánt, három lovas ágyúval, két osztály lovasságnak védelmezése alatt, a' tetőnek tsútsáig küldötte, s onnan ágyúztatott a' *Rülsheimi* tetőkön hanyatott Fr. battériákra, oly' jó haszonnal, hogy minekutánna hatszor tüzet adott volna az ellenség, kénytelen volt magát és ágyúit az erdőbe vonni. — Azonközben maga *Wurmser* fő vezér colonnéjával fel kapaszkodván a' tetőkre, egyenesen *Rülsheimra* akart rontani; de mivel 20 ágyúból tüzelt réá az erdőben lévő ellenség, és ennek megzabolázására ellégtelen volt a' lovagló artilleria; három 18 fontos, és egynéhány 12 fontos ágyúkat szegeztetett ki ellének, mellyeknek tüzet ki nem állhatván a' Frantziák, két órákig tartott haszontalan ágyúzások után, mind az erdőt, mind *Rülsheimot* oda hagyván, bellyebb vonták önnön magokat. — A' *Bechártd* kormányára bízott avantgárdának két Frantzia battéria állott ellene, mellynek egyikében 4, másikában 6 ágyú voltanak ki szegeztetve; hanem minekutánna a' *Gyulai* regementének egygy batalionnya, és a' Szerviai szabad seregek egy osztálya meg tá-

madta, és maga *Wurmser* hadi vezér is egynéhány nehéz ágyúból rájuk lövöldöztetett volna, olly nagy siettséggel el futottak onnan, hogy őket meffze üzni tellyességgel nem lehetett. Ilyenképen mind *Herdtet*, mind *Ruhartot* el foglalta a' *Wurmser* Austriai szabad seregével *Simitsch* kapitány, a' ki mind ezen, mind más tsatákban igen vívézi módon viselte magát. A' második colonné a' *Bellheimi* tetőkön tellyességgel egy Frantziát sem talált, a' kik már annakelőtte egészen visszavonták onnan magokat. Azonközben, mingyárt viradtakor egy osztály Slavóniai, és egy compánia Szerviai szabad seregbeli katonákkal, e' mellett 2 tüzg *Mack* regementbeli vasasokkal, és *Leopold* fő herczeg huzár seregének egy tüzgjával ki küldötte *Matejtsch* fő Sirázsa mestert *Mészáros G. M. Ottersheim* felé, a' ki okos rendelései által sokkal erősebbnek lenni tudta magát tettetni, és az ellenséget rövid, de heves véle való tsatázása, és 20 Frantziának le aprítása után, az egész környékről el űzte.

Minekutánna észre vette volna *Mészáros G. Májor*, hogy *Wurmser* lovas hadi vezér a' *Bellheimi* és *Rülshheimi* tetőket el foglalta volna: mind az *Offenbachi* erdőnél, mind az *Fszingi* határon volt ellenséget meg támadta, és noha őt egész óráig nem akart néki engedni, mindazáltal végtére tsak ugyan el nyomta a' Frantziákat, és mind *Offenbachot*, *Bornheimot*, és *Damheimot*, mind az erdőt el foglalta, 's tökélltetesen ki űzte onnan őket.

Ekképen *Knüttelsheim*, *Ottersheim*, és *Offenbach* el foglaltatások által seregének jobb szárnyát bé fedvén *Wurmser* lovas hadi vezér, a' maga és *Conde* hertzeg colonnéjával a' *Rülshheimi*, *Bellheimi* tetőkről a' *Herxheimi* és *Innsheimi* tetőkig vontá magát, de sohól sem átlapodott meg előtte az ellenség, sőt mihelyt előre küldött lovasainak szemléléséből észre vette, feléje lett menetelét és igyekezetét, az említett tetőkön hányatott redutáit el hagyta, és nyakra főre vissz-

fza vonta magát. — Az *Innsheimi* tetőkön, a' mennyire a' környül állások engedték, öfzve szedvén az ellenség futásnak indúlt seregeit, és öfzve tsatolván magát a' *Landaviából* segítségére küldetett colonnéval, *Impfing* mellett lévő széna magazinumát meg gyűjotta, és az *Innsheimi* tetőkön lévő 14 ágyús battériájának óltalma alatt, mellyből setét éjjelig szüntelen és kéményen tüzelt, egész *Weisenburgig* vonta magát vissza.¶

Ezen mindenfelől szerentsés hadi történeteknek az a' hafznos következései valának, hogy félvén az ellenség, a' hegyek között lehető bé zároltatásától, *Komberg*, *Weiheri*, és *Róthi* tanyáit oda hagyta, mellyeket rész szeréot az *Austriai*, rész szerént a' *Prullziai* győzedelmes seregek el is foglalták. — Az ellenségnek e' napi veszteségét csak annyiban lehetett meg határozni, hogy imitt amott 32 emberei találtattanak a' földön, és azt is lehetett látni, hogy az *Offenbach*i erdőből és *Eszingi* határról 20 szekér sebeseknél többet küldöttenek *Landaviába*, ennekfelette 33 esett rabságba. Részünkrol 7 ember holt meg, 52 esett sebbe, 14 tévelyedett el.

Gr. *Wurmser* lovas hadi vezér felettébb ditsiri a' Cs. K. hadi seregeknek itten mutatott hiveségeket, bátorságokat, kélszéseket, és fáradhatatlan buzgóságokat, *Kospoth*, *Mészáros* és *Hocze* G. Májoroknak vigyázóságokat, és bölts rendeléseiket, nem külömben *Ollinger* pattantyús kapitánynak hafznos szolgálattját.

Juliusnak 28 és 29-dik napjai nyugodalomban töltöttek el. — 30 és 31-ik napjain egy kis tsatátska esett *Jokrim* és *Billinghám* felé ki küldetett katonáink, és a' *Frantzia* ör állók között. — Ennekfelette egynéhány hafzontalan ágyú lövések estenek a' *Landáviai* várból. — *Augustusnak* első napján úgy helyhezette Gróf *Wurmser* lovas hadi vezér a' kormányára bizatott Cs. K. hadi seregeket, hogy külső vigyázói *Landau* előtt fél óránira állanak, maga pedig *Ottersheimban* szállott kvártélyba.

A' mi mind Gr. *Wurmser* lovas hadi vezér, mind *Koburg* hertzeg alatt lévő Cs. K. seregeknél, August. 1-ső napjától fogva, annak 10-dik napjáig történt, a' Felsőleges Hadi Cancellária által tegnap előtt ki adatot jelentésből, jövő alkalmatossággal közleni fogjuk Erdemes Olvasóinkal.

Frantzia Ország.

Soha sem forgott Fr. Ország olly nagy vezedelem közt mint most, mind belső, mind külső ellenségeinek száma szaporodik, és hanemha másképen fordul a' dolog, végső romlást fog annak okozni. Augustusnak 1-ső napján tartatott ülésben, a' közönséges jóra vigyázó deputatiónak nevében, külömb-külobb féle jelentéseket olvasott fel *Barrere*, és így szólott a' többi közt:

„ Rettenetes öszve esküvés vagyon, *úgymond*, a'
 „ közönséges Társaság ellen. — A' közönséges
 „ jóra vigyázó deputatiónak kezéhez ollyatén biz-
 „ zonyosság levelek érkeztek, mellyekből világo-
 „ san ki tettik, hogy a' mi városainkban és ki
 „ kötő helyeinkben sok emberek tartózkodnak,
 „ a' kik magazinainkat, és fegyveres házain-
 „ kat fel gyűjtsák, és az igaz hazafiakat az asz-
 „ szonyok, és pártos papok által meg ölettesék.
 „ *DuBois Crancé*, *úgymond Barrere*, azt írja né-
 „ künk, hogy Angliából 4 millió font sterling kül-
 „ dettezett *Lyon* városába, és azt is tudjuk, hogy
 „ 24 Angliai hajókból álló Flotta legyen a' *Tulu-*
 „ *ni* ki kötő helyben. „

Annakutánna egy *Rysselben* el fogattatott levél olvastatott fel, mellynek írója egy Anglus vala, de a' ki a' maga nevét alá nem írta. *My-lordnak* nevezi azt, a' kihez ezen levelet intézte. Az abban fel jegyeztetett személyeknek neveik, tsak az első betűkkel emlitetnek, ki vevén *Marlieret*, kinek világosan ki vagyon neve fejeztetve. Ugy láttik, *úgymond Barrere*, hogy többire minden Generáljaink részesekek ebben a' com-

plotban, avagy öfzve esküvésben, és hogy ezen complotnak fel tett tzeilya lett legyen, minden hadi seregeinknek számokra rendeltetett magazimumoknak egy napon lejendő meg égetése. A' levél írója azt tanátsollya, hogy 500 ezer livra küldetessen *Rouenbe*, és 50 ezer *Caen* városába — hogy az assignatáknak minden betsek elrontattasson, és csak azok vétetessenek el, melytyeken a' királynak képe vagyon — hogy a' kenyérnek arra fel emeltessen, és hogy minden élelemre való dolgoknak, nevezetesen a' gyertyának, és fagyúának arra 100 solsra vitetessen fel. — A' gyilkosságnak plánumát, így szól a' levél író, minden lehető okossággal kellett végbe vinni, ennek végben vitelére leg alkalmasabbak fogának az affzonyok, és öltözetjeiket meg változtató papok lenni. Ezután, a' minap világból ki végeztetett *Chorriernek*, annak t. i. a' ki a' *Vendel* tartományban támadott pártosságnak első indító eszköze (vala) egynéhány hátra maradt levelei olvastattanak fel, mellyekből világosan kitetzik, hogy a' vólt *Burbóniai*, másként *Conde* hertzeg akarta a' déli *Fr.* tartományokban támadott pártos seregeket kórmányozni — hogy a' Spanyolok csak tettetésből akarták *Perpignánt* meg támadni, hogy ekként, annyival könnyebben juthassanak a' *Bellegardi* erős várnak bírására — hogy a' *Pedemontziumbeliek* azért akartanak bennünket a' síkokra ki tsalni, hogy ekként egészlen ki irthassanak minket, és hogy valamellyik ki kötő helyünkbe ki szállhassanak a' szárazra. ,,

Más több leveleket is olvasott fel *Barrero*, mellyeknek el végzése után, így szóllott a' N. Gyűlésnek tagjaihoz: Ideje vagyon, úgymond, barátim, hogy a' királyi familiának minden maradványai ki irtattassanak. Így lévén a' dolog, három nevezetes végzést hozott a' N. Gyűlés mellyeknek külömb-külömb-féle tzikkelyei vóltanak.

Az első decretom 6 tikkelyekből állott, úgymint:

1. Hogy a' Flandriai hadi sereg és Páris között egy tábor legyen.

2. Hogy *Prieux* és *St. André* nemzeti biztosok, a' Fr. köz társaságnak határjait a' Rajna vizétől fogva *Dünkerk*ig járják bé.

3. Hogy hagyattasson helybe *Houchard* Generálnak a' Flandriai seregeknek, és *Barrier* Generálnak az ő helyére a' Rajna mellett fekvő Frantzia tábornak kórmányozásokra való ki neveztetések.

4. Hogy *Bentabolle*, és még két tagjai a' N. Gyűlésnek küldetessenek a' Flandria seregekhez, mint nemzeti biztosok, az előbbieneknek helyekre.

5. Hogy a' Moguntziába volt őriző seregek a' Vendei osztályba küldetessenek.

6. Hogy a' Vendei osztályban lakó pártosoknak minden lakó helyeik, erdeik, nyári vetéseik, rontattassanak öfzve, feleségeik, gyermekeik, és a' meg élemedtek, vitetessenek bellyebb az Országba, közönséges költségen tartattassanak, és emberi módon bánnyanak velek. A' pártos lakosoknak örökségeik foglaltassanak és adattassanak el, és azoknak árrából térítettessen azoknak károk vissza, a' kik a' köz társaságnak hívségében meg maradtanak.

A' második decretomnak 8 tikkelyei valának, úgymint:

1. Hogy *Billand*, *Varenes*, és még egy harmadik N. biztosoknak a' *Párisi* és *Calaisi* osztályokban támadott öfzve esküvésnek fel fedezésére lett ki küldetetések erősitessen meg.

2. A' ki kötő és vég helyekben lévő katonaságnak száma öregbitessen.

3. *Chariernek* meg maradott vallás tétele, és a' *Barrere* által fel olvastatott Angliai levél nyomtattasson ki, és küldetessen a' köz társaságnak minden osztályaiba.

4. Maga a' N. Gyűlés is minden Európai nemzetek előtt ki fogja az Angliai ministeriumnak titkos tselekedetét nyilatkoztatni.

5. Azoknak a' fzemélyeknek örökségeik, a' kik a' törvény alól ki rekesztettének, a' nemzet örökségeivé tétetessenek.

6. Az özvegy királyné idéztessen a' revolutionális itilő szék eleibe, és mingyárt fog házba tétetessen.

7. Hogy minden királyi vérből származtak, üzetessenek ki a' köz társaságból. (El hiszük, magok is régtől fogva ezt kívánnyák.)

8. Hogy a' vólt királyoknak temető helyeik, és emlékeztető oszlopaik rontattassanak le. (Erről már más alkalmatossággal is tettünk emlékeztet.)

A' harmadik decretom két nevezetes tikkelyből állou:

1. Hogy minden idegen nemzetbeliek üzetessenek ki Fr. Országból.

2. Hogy Páris városának minden rostélyos kapui zárattassanak bé.

Végtére arról tanátskozott a' N. Gyűlés, ha ugyan nem jó volna é a' közönséges jóra vigyázó deputatiónak ideig óráig a' fő kormányt, avagy dictaturát által adni. Mindenek úgy gondolkodnak, hogy az uralkodó résznek ez a' fel tétele bizonyosan tökéletességre fog vitettetni.

* * *

Tudománybeli Hiradás.

Az Orvosi Tudományban ki adott szép magyar munkáival már magát eléggé esmeretessé 's

érdemessé tett *Rátz Sámuel* úr, ismét egy munkát ajánl az érdemes közönségnek előfizetésre, ilyen titulus alatt:

A' Törvényes Orvosi Tudománynak, és az Orvosi Politziának rövid summája, mellyet magyarúl ki adott *Rátz Sámuel* Pesten a' tudományok universitássában egyik közönséges és reudes tanító.

A' könyvnek tekintete.

Bé vezetés.

I. *A' büntető Törvény székhez tartozó esetekről.* — A' holt testnek meg vizsgálásáról. A' felbontásra szükséges helyről. A' holt testnek helyhez tetéséről. A' fel bontásnak idejéről. A' fel bontásra szükséges eszközökről. A' fel bontásnak rendjéről. A' holt testnek külső vizsgálásáról. A' kaponyának fel bontásáról. A' nyaknak fel bontásáról. A' melynek fel bontásáról. A' hasnak fel bontásáról. A' karoknak fel bontásáról. A' holt testnek bé varrásáról. A' Törvény székhez adandó feleletről. *Jelei a' seb által tétetett halálnak.* Az el kerülhetetlen halálos sebekről. A' magánoson halálos sebekről. A' történetből esett halálos sebekről. *Jelei a' törődés által okoztatott halálnak.* *Jelei a' fel akasztásból okoztatott halálnak.* *Jelei a' vízbe halásból okoztatott halálnak.* *Jelei a' meg fülástól okoztatott halálnak.* *Jelei a' rossz orvoslástól okozott halálnak.* *Jelei a' méreggel tsinált halálnak.* *Jelei a' maga meg ölésből izármozott halálnak.* A' gyermek ölésről közönségesen. *Jelei a' seb által tétetett gyermek ölésnek.* *Jelei a' törődés által tétetett gyermek ölésnek.* *Jelei a' meg fülasztással tétetett gyermek ölésnek.* *Jelei a' vízbe öléssel tétetett gyermek ölésnek.* *Jelei a' meg nem köttetett köldök sinórral tétetett gyermek ölésnek.* *Jelei az illendő orvoslásnak el mulatása miatt történt gyermek halálnak.* *Jelei a' gyermek el hajtásnak.* *Jelei a' tortúrára alkalmas testnek.* *Jelei a' büntetést el szenvedhető testnek.* Az ijjesztő, és kí-

rozó büntetéstől, kiket kell meg menteni. A' halálos büntetéstől kik vétetnek ki. A' gonosz tévőknek mentsége. Jelei a' meg bomlott elmének. Jelei a' nem szabad akaratnak. Jelei a' tudatlanságból származott gonosz tételnek. Jelei az ártani nem akaró szándékknak. Jelei a' törvénytelen rossz ki keresésnek.

II. *A' Polgári Törvény Székhez tartozó esetekről.* — Jelei az örökségre alkalmas gyermeknek. Jelei a' törvényes és törvénytelen apának. Jelei a' törvényes és törvénytelen anyának. Jelei az elevenen született gyermeknek. Jelei a' halva született gyermeknek. Jelei a' meg ért gyermeknek. Jelei az eleve ért gyermeknek. Jelei az éretlen gyermeknek. Jelei a' későn született gyermekeknek. Jelei a' titkon alá tétetett gyermeknek. Jelei a' fogantatás után réá fogantatott gyermeknek. Jelei az első szülöttnek a' kettős szülésben. Jelei a' tettetett terhességnek. Jelei a' titkolt terhességnek. Jelei az előre ment szülésnek. Jelei a' tettetett szülésnek. Jelek a' molának szüléséről. Jelei a' szüzességnek. Jelei az erőszakos paráznságnak. Jelei a' természet ellen tétetett paráznságnak. Jelei az élet időnek. Jelei a' tettetett betegségnek. Jelei a' titkolt betegségnek. Jelei a' réá fogott betegségnek.

III. *A' szent papi székhez tartozó esetekről.* A' házásoknak el választásokról közönségesen. — Jelei az affzonyi magtalanságnak. Jelei az férjfi tehetetlenségének. Jelei az éktelen gyermeknek. Jelei a' kétséges nemnek. Jelei az ördögösségnek. Az igaz magiának fundamentoma. Jelei a' tsuda állatoknak. Jelei a' tsudának. Jelei a' kezezségre alkalmas gyermeknek.

IV. *Az igazgató székhez tartozó esetekről.* — Az Orvosi Politziaról közönségesen. A' Magistrátusok kötelessége a' nép egészsége fenn tartásában. A' Magistrátusok hivatalja a' ragadó betegségekben. A' Magistrátusok hivatalja a' beteg

polgárok körül. A' Magistrátusok hivatalja a' történetből meg fúladtak körül. A' Magistrátusok hivatalja a' házasuló személyek körül. A' Magistrátusok hivatalja a' népek szaporodása körül. A' Magistrátusok hivatalja a' terhes személyek körül. A' Magistrátusok hivatalja a' szülő személyek körül. A' Magistrátusok hivatalja a' most született gyermekek körül. A' Magistrátusok hivatalja a' gyermekeknek tartásokról és nevelésekről. A' Magistrátusok hivatalja a' holtak körül. A' Magistrátusok hivatalja a' marhadögben. Az uralkodó Fejedelemlnek hivatalja az orvosi iskolák körül. A' Magistrátusok hivatalja az orvosló személyeknek fizetések körül.

Ezekből már előre által lehet látni, hogy ez a' könyv minden olvasónak hasznos, és kellemtes lehet. A' kinek tehát kedve léfzen ennek a' könyvnek meg szerzésére, az fizessen előre 1 rh. forintot és 30 krajtzárt a' költség pótolására: a' kik előre nem fizetnek, azoknak két rh. forinton fog adattatni a' könyv, a' ki pedig tíz könyveket egyszerre veszen, annak a' tizenegyedik könyv ingyen fog adattatni. — Az elő fizetés felvétetődik ezen folyó éfztendőben *Novembernek* első napjáig.

Pesten *Weingand* könyvárosnál.

Budán ugyan azon könyvárosnál.

Kolosváron Tit. Dr. *Incze Mihály* úrnál.

N. Váradon Patikárius *Fuchs József* úrnál.

Kassán Tit. *Vitéz Imre* úrnál.

Debretzenben Chirurgus *Szántai István* úrnál.

Doct. Decsy Sámuel.